

Lausuntopyyntö luonnoksesta hallituksen esitykseksi laiksi ulkomaalaislain muuttamisesta (pysyvä oleskelulupa)

Johdanto

Sisäministeriön maahanmuutto-osasto pyytää lausuntoa luonnoksesta hallituksen esitykseksi koskien pysyvän oleskelun edellytyksiä. Esityksessä ehdotetaan muutettavaksi ulkomaalaislakia.

Esitysluonnoksen mukaan pysyvän oleskelun edellytyksiä tiukennettaisiin. Pysyvän oleskeluluvan myöntämiseksi vaadittava oleskelu nostettaisiin normaalitilanteessa neljästä vuodesta kuuteen vuoteen. Kuuden vuoden oleskelun jälkeen pysyvän luvan voisi pääsääntöisesti saada hakija, jolla on riittävä suomen tai ruotsin kielen taito ja kahden vuoden työhistoria.

Pysyvän oleskeluluvan voisi yhä saada neljän vuoden jälkeen täyttämällä yhden kolmesta vaihtoehtoisesta lisäedellytyksestä. Nämä ovat 40 000 euron vuositulot, Suomessa tunnustettu ylempi korkeakoulututkinto tai jatkotutkinto yhdessä kahden vuoden työhistorian kanssa sekä erityisen hyvä suomen tai ruotsin kielen taito yhdessä kolmen vuoden työhistorian kanssa. Kaikissa tilanteissa tietyn pituinen työhistoria sisältäisi vaatimuksen siitä, että se olisi kerrytetty niin, että mukana olisi yhteensä enintään kolme kuukautta turvautumista työttömyysturvaan tai toimeentulotulotukeen.

Pysyvän oleskeluluvan voisi saada myös suorittamalla Suomessa ylemmän korkeakoulututkinnon, jatkotutkinnon tai yliopistossa alemman korkeakoulututkinnon. Tällöin oleskelulupaan ei liittyisi vaatimusta tietyn pituisesta oleskelusta, vaan se riippuisi siitä, kuinka nopeasti ulkomaalainen olisi suorittanut sanotun tutkinnon. Lisäksi vaadittaisiin suomen tai ruotsin kielen kehittyvää kielitaitoa.

Pitkään oleskelleen kolmannen maan kansalaisen EU-oleskeluluvan myöntämisedellytyksiin lisättäisiin pitkään oleskelleiden direktiivin sallimat kotoutumisedellytykset kansallista pysyvää oleskelulupaa vastaavasti. Käytännössä kyse olisi suomen tai ruotsin kielen taidon edellyttämisestä.

Lisäksi pysyvän oleskeluluvan ja pitkään oleskelleen oleskeluluvan rikosesteitä tiukennettaisiin säätämällä ehdottoman vankeusrangaistuksen vaikutuksesta oleskeluajan laskentaan.

Laki on tarkoitettu tulemaan voimaan 8.1.2026.

Tausta

Pääministeri Petteri Orpon hallitusohjelman (kohta 10.3) mukaan hallitus tiukentaa pysyvän oleskelun ehtoja. Hallitusohjelmaan on kirjattu tietyt tavoitellut lakimuutokset, joilla kyseinen tiukennus saataisiin aikaan. Hallituksen esitysluonnoksen ehdotukset perustuvat kyseisiin kirjauksiin.

Tavoitteet

Tavoitteena on pysyvän oleskelun edellytysten kautta kannustaa kotoutumiseen ja antaa näkymä tulevaisuudesta suomalaisessa yhteiskunnassa. Kyse olisi ennen kaikkea kielitaidosta, työnteosta ja opiskelusta, joita voidaan pitää maahanmuuttajan kotoutumisen ja osallisuuden kannalta keskeisinä tekijöinä.

Vastausohjeet vastaanottajille

Lausunnoissa pyydetään kiinnittämään erityistä huomiota esitysluonnoksen sisältämään vaikutusten arviointiin.

Lausunnot pyydetään antamaan vastaamalla lausuntopalvelu.fi:ssä julkaistuun lausuntopyyntöön. Lausuntoa ei tarvitse lähettää erikseen sähköpostitse tai postitse. Myös tahot, joita ei ole erikseen mainittu jakelussa, voivat toimittaa lausunnon.

VAHVA-asianhallintajärjestelmää käyttäviä ministeriöitä pyydetään kuitenkin viemään lausuntonsa suoraan kyseiselle asialle VAHVA:ssa.

Lausunnon antaakseen vastaajan tulee rekisteröityä ja kirjautua lausuntopalvelu.fi:hin. Tarkemmat ohjeet palvelun käyttämiseksi löytyvät lausuntopalvelu.fi:n sivulta Ohjeet > Käyttöohjeet. Palvelun käyttöönoton tukea voi pyytää osoitteesta lausuntopalvelu.om@gov.fi.

Kaikki palvelussa annetut lausunnot ovat julkisia. Lausunnoista laadittava yhteenveto julkaistaan valtioneuvoston hankeikkunassa(SM007:00/2024).

Aikataulu

Sisäministeriö pyytää jakelussa mainittuja toimittamaan lausuntonsa oheisesta luonnoksesta hallituksen esitykseksi viimeistään 7.3.2025.

Valmistelijat

Lisätietoja antavat neuvotteleva virkamies Harri Sivula puh. 0295 488 623, harri.sivula@gov.fi ja erityisasiantuntija Pekka Lindroos puh. 0295 488 327, pekka.lindroos@gov.fi sisäministeriön maahanmuutto-osastolta.

Linkit

<https://intermin.fi/hankkeet/hankesivu?tunnus=SM007:00/2024>

Liitteet:

[Utkast RP om ändring av utlänninglagen.docx](#) - Huvudsakliga innehåll och lagförslag

[HE luonnos pysyvät luvat lausunnolle .docx](#) - Luonnos hallituksen esitykseksi

Jakelu:

Aalto-yliopisto
AKAVA
Ammattikorkeakoulujen rehtorineuvosto Arene ry
Business Finland
Centria-ammattikorkeakoulu
Diakonia-ammattikorkeakoulu
Eduskunnan oikeusasiamies
Elinkeinoelämän keskusliitto EK ry
Etnisten suhteiden neuvottelukunta
Haaga-Helia ammattikorkeakoulu
Helsingin hallinto-oikeus
Helsingin yliopisto
Humanistinen ammattikorkeakoulu
Hyvil Oy
Hämeen ammattikorkeakoulu
Högskolan på Åland
Itä-Suomen yliopisto
Jyväskylän ammattikorkeakoulu
Jyväskylän yliopisto
Kaakkois-Suomen ammattikorkeakoulu XAMK
Kajaanin ammattikorkeakoulu
Kansaneläkelaitos KELA
Karelia-ammattikorkeakoulu
Korkein hallinto-oikeus
Kunta- ja hyvinvointialueyönantajat KT
Lab-ammattikorkeakoulu
Lapin ammattikorkeakoulu
Lapin yliopisto
Lappeenrannan–Lahden teknillinen yliopisto LUT
Lapsiasiavaltuutettu
Laurea-ammattikorkeakoulu

Maahanmuuttovirasto Migri
Maanpuolustuskorkeakoulu
Metropolia Ammattikorkeakoulu
Moniheli ry
Oikeuskanslerinvirasto
Oikeusministeriö
Opetus- ja kulttuuriministeriö
Opetusalan ammattijärjestö OAJ ry
Opetushallitus
Oulun Ammattikorkeakoulu
Oulun yliopisto
Pakolaisneuvonta ry
Palvelualojen ammattiliitto PAM ry
Poliisiammattikorkeakoulu
Poliisihallitus
Professoriliitto ry
Rikosseuraamuslaitos
Ruokavirasto
SAMOK ry – Suomen opiskelijakuntien liitto
Satakunnan ammattikorkeakoulu
Savonia-ammattikorkeakoulu
Seinäjoen ammattikorkeakoulu
Sisäministeriö/KTY
Sisäministeriö/PO
Sivistysala ry
Sosiaali- ja terveysministeriö
STTK ry
Suomen Akatemia
Suomen Ammattiliittojen Keskusjärjestö SAK ry
Suomen Kuntaliitto
Suomen yliopistojen rehtorineuvosto UNIFI ry
Suomen yrittäjät ry
SUPO
Svenska handelshögskolan
Taideyliopisto
Tampereen ammattikorkeakoulu
Tampereen yliopisto
Tuomioistuinvirasto
Turun ammattikorkeakoulu
Turun yliopisto
Työttömyyskassojen Yhteisjärjestö ry
Ulkomministeriö
Vaasan ammattikorkeakoulu – Vasa yrkeshögskola
Vaasan yliopisto
Valtiovarainministeriö
Valvira
Verohallinto
Yhdenvertaisuusvaltuutetun toimisto
Yrkeshögskolan Arcada
Yrkeshögskolan Novia
Åbo Akademi

Lausunnonantajan lausunto

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään

Hulkkonen Minna
Sisäministeriö

Sivula Harri
Sisäministeriö